

CYNGOR SIR

DYDD MERCHER, 24AIN MAI, 2017

YN BRESENNOL: Y Cyngorydd E. Morgan [Cadeirydd]

Y Cynghorwyr:-

C.A. Campbell	J.M. Charles	D.M. Cundy	A. Davies
W.R.A. Davies	G. Davies	I.W. Davies	J.A. Davies
S.L. Davies	E. Dole	J.S. Edmunds	P.M. Edwards
D.C. Evans	H.A.L. Evans	L.D. Evans	W.T. Evans
P. Hughes-Griffiths	A.D. Harries	J.K. Howell	P.M. Hughes
A. James	J.D. James	D.M. Jenkins	J.P. Jenkins
H.I. Jones	A. Lenny	M.J.A. Lewis	K. Madge
S. Matthews	D. Price	H.B. Shepardson	A.D.T. Speake
L.M. Stephens	E.G. Thomas	G.B. Thomas	G. Thomas
J. Tremlett	J.E. Williams	D.E. Williams	F. Akhtar
L.R. Bowen	K.V. Broom	S.A. Curry	C.A.. Davies
H.L. Davies	T.A.J. Davies	R.E. Evans	A.L. Fox
S.J.G. Gilasbey	C.J. Harris	T.M. Higgins	R. James
A.C.J. Jones	D. Jones	G.R. Jones	K. Lloyd
A.S.J. McPherson	D. Nicholas	A.Vaughan Owen	B.D.J. Phillips
J.S. Phillips	J.G. Prosser	E.M.J.G. Schiavone	B. Thomas
D.T. Williams			

Hefyd yn Bresennol:-

Mr M. James	-	Prif Weithredwr
Mr C. Moore	-	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
Mr J. Morgan	-	Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymunedau
Mr G. Morgans	-	Cyfarwyddwr Addysg a Phlant Dros Dro
Ms R. Mullen	-	Cyfarwyddwr yr Amgylchedd
Mr P.R. Thomas	-	Prif Weithredwr Cynorthwyol (Rheoli Pobl a Pherfformiad)
Ms W. Walters	-	Prif Weithredwr Cynorthwyol (Adfywio a Pholisi)
Mr M.S. Davies	-	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd

Y Siambr, Neuadd y Sir, Caerfyrddin : 11.00 a.m. - 12.00 p.m.

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB A MATERION PHERSONOL

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorwyr S.M. Allen, John, B. Jones, T.J. Jones, A.G. Morgan (sesiwn y bore yn unig) S. Najmi, B.A.L. Roberts (sesiwn y bore yn unig) a D. Thomas.

Cyfeiriodd y Cadeirydd at y newyddion trist am farwolaeth y cyn gyngorydd W.D. Thomas a mynegodd ei gydymdeimlad â'r teulu

Cyfeiriodd y Cadeirydd at y newyddion trist am farwolaeth cyn Brif Weinidog Cymru Rhodri Morgan a mynegodd ei gydymdeimlad â'r teulu

Safodd aelodau'r Cyngor mewn teyrnged dawel i ddioddefwyr yr ymosodiad diweddar ym Manceinion. Dywedodd y Prif Weithredwr wrth yr Aelodau ei fod wedi anfon llythyr o gefnogaeth at Ddinas Manceinion.

2. DATGANIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL.

Cynghorydd	Rhif y Cyfnod	Y Math o Fuddiant
A.D.T. Speake	16 - Newidiadau I Gyfansoddiad y Cyngor	Yn derbyn pensiwn rhyfel.

3. CYHOEDDIADAU GAN Y CADEIRYDD YMADAWOL

Croesawodd Eryl Morgan y Cadeirydd a oedd yn Ymddeol, westeion nodedig, Cynghorwyr, staff a ffrindiau i'r cyfarfod.

Bu'r Cynghorydd Morgan yn edrych yn ôl ar ei flwyddyn yn y swydd a diolchodd i bobl Sir Gaerfyrddin am estyn gwahoddiad iddo i nifer o ddigwyddiadau gan roi cyfle iddo, yn rhinwedd ei swydd fel Cadeirydd, gael golwg unigryw ar yr hyn oedd yn digwydd yng nghymunedau'r Sir, a chymysgu â gwahanol gymdeithasau a mudiadau yn Sir Gaerfyrddin, a oedd yn sir mor gyfoethog ac mor amrywiol. Mynegodd ei ddiolch yn ddiffuant am yr holl gefnogaeth a gawsai ef a'i gydymaith drwy gydol yr hyn a ystyriai ef yn bersonol yn flwyddyn lwyddiannus iawn. Ychwanegodd y Cadeirydd oedd yn Ymddeol taw un o'i flaenoriaethau yn ystod y flwyddyn oedd codi arian at ei ddwy elusen enwebedig sef Hosbis Tŷ Bryngwyn ac Offer Canser y Prostad yn Ysbyty Tywysog Philip Llanelli, a diolchodd i'r aelodau, i'r staff ac i bobl Sir Gaerfyrddin am eu cefnogaeth a'u cyfraniadau hael. Diolchodd i'w Is-gadeirydd, y Cynghorydd Irfon Jones, a'i Gydymaith Mrs Jean Jones, am eu cymorth a'u cwmni yn ystod ei gyfnod yn y swydd.

Diolchodd y Cadeirydd oedd yn Ymddeol i Mr Mark James am ei gyngor a'i arweiniad proffesiynol, ac i'r Cyfarwyddwyr a staff yr Awdurdod oedd yn estyn cymorth i'r Cadeirydd, gan gyfeirio at yr Uned Gwasanaethau Democrataidd, ei yrrwr Jeff Jones ac yn benodol at Eira Evans am ei chefnogaeth broffesiynol a phersonol, am drefnu ei ddigwyddiadau, ac am sicrhau bod popeth yn mynd yn hwylus bob amser.

4. ETHOL CADEIRYDD Y CYNGOR AM FLWYDDYN Y CYNGOR 2017/18

Cynigiwyd gan y Cynghorydd E. Morgan ac eiliwyd gan y Cynghorydd E. Dole a PHENDERFYNWYD YN UNFRYDOL ethol y Cynghorydd H.I. Jones yn Gadeirydd Cyngor Sir Caerfyrddin ar gyfer Blwyddyn y Cyngor 2017/18.

Gwnaeth y Cynghorydd H.I. Jones ei ddatganiad yn derbyn y swydd, ac fe'i harwisgwyd â'r Gadwyn Swyddogol gan y Cadeirydd oedd yn ymddeol.

Diolchodd y Cynghorydd H.I. Jones i'r Grŵp Annibynnol am gyflwyno ei enw ar gyfer swydd Cadeirydd yr Awdurdod, a mynegodd ei ddiolchiadau i'r Cynghorwyr am eu cefnogaeth yn ei benodi yn Gadeirydd Cyngor Sir Caerfyrddin. Dywedodd ei fod yn gobeithio efelychu'r safon uchel o ran Cadeiryddiaeth a ddarparwyd gan ei ragflaenwyr. Cyflwynodd y Cynghorydd Jones deyrnged i'r Cadeirydd oedd yn ymddeol, y Cynghorydd E. Morgan a chyflwynodd i'r Cadeirydd oedd yn ymddeol ddarlun ac albwm o ffotograffau i nodi rhai o'r prif ddigwyddiadau yn ystod ei

flwyddyn yn y swydd, ynghyd â Chroglwys i nodi ei fod yn Gyn-gadeirydd.

Yna cyflwynodd Jean Morgan, cydymaith y Cadeirydd oedd yn Ymddeol Gadwyn Swyddogol i Mrs Jean Jones, a cyflwynodd Mrs Jean Jones Groglwys ar gyfer Cydymaith Cyn-gadeirydd i Mrs Jean Morgan.

TEYRNGEDAU

Bu arweinwyr y Grŵp Annibynnol, Grŵp Plaid Cymru a'r Grŵp Llafur yn talu teyrnged i'r Cadeirydd oedd yn ymddeol am ei wasanaeth ardderchog i'r Cyngor. Cyfeiriwyd yn benodol at y modd rhagorol yr oedd y Cynghorydd Morgan's wedi cadeirio cyfarfodydd y Cyngor. Yn ogystal talodd y Prif Weithredwr deyrnged ar ran staff yr Awdurdod i'r Cadeirydd oedd yn Ymddeol, a oedd wedi cyflawni'r rôl mewn modd proffesiynol dros ben gan fod yn hynod o gefnogol i waith y Cyngor.

5. ETHOL IS-GADEIRYDD Y CYNGOR AM FLWYDDYN Y CYNGOR 2017/18

Cynigiwyd gan y Cynghorydd C. Campbell, ac eiliwyd gan y Cynghorydd L.M. Stephens a PHENDERFYNWYD YN UNFRYDOL ethol y Cynghorydd J.M. Charles yn Is-gadeirydd Cyngor Sir Caerfyrddin am Flwyddyn y Cyngor 2017/18.

Gwnaeth y Cynghorydd J.M. Charles ei ddatganiad yn derbyn y swydd, ac fe'i harwisgwyd â'r Gadwyn Swyddogol gan y Cadeirydd.

Mynegodd y Cadeirydd longyfarchiadau i'r Is-gadeirydd a'i Gydymaith ar eu penodiad.

Cyflwynwyd Cadwyn y Swydd i gydymaith y Cadeirydd, Mrs Jean Jones, gan gydymaith y Cadeirydd Mrs Jean Morgan.

6. ETHOL ARWEINYDD Y CYNGOR

Cynigiwyd ac eiliwyd bod y Cynghorydd Emlyn Dole yn cael ei ethol yn Arweinydd y Cyngor.

PENDERFYNWYD ethol y Cynghorydd Emlyn Dole yn Arweinydd y Cyngor.

7. GOHIRIAD

Cynigiodd y Cadeirydd, eiliwyd hynny gan yr Is-gadeirydd, a PHENDERFYNWYD YN UNFRYDOL y dylid gohirio gweddill y materion ar yr agenda tan 2.00pm yn ddiweddarach y diwrnod hwnnw.

8. AILYMGYNNULL Y CYFARFOD

Roedd y Cyngor wedi ailymgynnull yn y Siambr, Neuadd y Sir, Caerfyrddin am 2.00 p.m.

Yr aelodau a oedd yn bresennol yn dilyn ailgynnull y cyfarfod:-

YN BRESENNOL: - Y Cynghorydd H.I. Jones [Cadeirydd]

Y Cynghorwyr:

F. Akhtar, K.V. Broom, C.A. Campbell, J.M. Charles, S.A. Curry, A. Davies, T.A.J. Davies, C.A. Davies, G. Davies, H.L. Davies, J.A. Davies, S.L. Davies, E. Dole, J.S. Edmunds, P.M. Edwards, H.A.L. Evans, L.D. Evans, R. Evans, W.T. Evans, A.L. Fox, S.J. Gilasbey, T.M. Higgins, P. Hughes-Griffiths, P.M. Hughes, A. James, J.D. James, R. James, D.M. Jenkins, J.P. Jenkins, A.C. Jones, D.L. Jones, G.R. Jones, A. Lenny, M.J.A. Lewis, K. Lloyd, K. Madge, S. Matthews, A.S.J. McPherson, A.G. Morgan, E. Morgan, D. Nicholas, B.D.J. Phillips, J.S. Phillips, D. Price, J.G. Prosser, B.A.L. Roberts, E.M.J.G. Schiavone, H.B. Shepardson, A.D.T. Speake, L.M. Stephens, B. Thomas, E.G. Thomas, G. Thomas, J. Tremlett, A. Vaughan-Owen, D.E. Williams, D.T. Williams and J.E. Williams.

Roedd y Swyddogion canlynol yn bresennol yn y cyfarfod:

Mr M. James	-	Y Prif Weithredwr
Mr C. Moore	-	Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol
Mr J. Morgan	-	Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymunedol,
Mr G. Morgans	-	Y Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant
Mrs R. Mullen	-	Cyfarwyddwr yr Amgylchedd
Ms L. Rees Jones	-	Pennaeth Gweinyddiaeth a'r Gyfraith
Mr P. Thomas	-	Prif Weithredwr Cynorthwyol (Rheoli Pobl a Pherfformiad)
Mrs W. Walters	-	Y Prif Weithredwr Cynorthwyol (Adfywio a Pholisi)
Mr I. Llewellyn	-	Rheolwr Cymorth Gweithredol
Mrs H. Morgan	-	Rheolwr Datblygu Economaidd
Mrs M. Evans Thomas	-	Prif Swyddog Gwasanaethau Democraataidd

Y Siambr, Neuadd y Sir, Caerfyrddin : 2.00 p.m. – 3.15 p.m.

9. YMDDIHEURIADAU

Cafwyd ymddiheuriad pellach gan y Cynghorwyr L.R. Bowen, D.M. Cundy, I.W. Davies, W.R.A. Davies, C.J. Harris, K. Howell, T.J. Jones a G.B. Thomas.

10. DATGANIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL

Y Cynghorydd	Rhif y Cofnod	Y Math o Fuddiant
K. Madge	12 - Adroddiad Blynyddol Arweinydd y Cyngor	Mae ei ferch yn gweithio yn gofal cymdeithasol.

11. DERBYN ADRODDIAD ARWEINYDD Y CYNGOR YNGHYLCH PENODI CYNGHORWYR SY'N CAEL EU DEWIS I WASANAETHU AR Y BWRDD GWEITHREDOL

Dywedodd yr Arweinydd ei fod wedi ystyried penodi aelodau i wasanaethu ar y Bwrdd Gweithredol a rhoddodd wybod i'r Cyngor am y penodiadau canlynol:-

<u>Cynghorydd</u>		<u>Portffolio</u>
Mair Stephens	-	Dirprwy Arweinydd
Cefin Campbell	-	Cymunedau a Materion Gwledig
Glynog Davies	-	Addysg a Phlant
Hazel Evans	-	Yr Amgylchedd
Philip Hughes	-	Diogelu'r Cyhoedd
Peter Hughes Griffiths	-	Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth
David Jenkins	-	Adnoddau
Jane Tremlett	-	Gofal Cymdeithasol ac Iechyd

Rhoddodd fanylion am bortffolio Aelodau'r Bwrdd Gweithredol ac esboniodd fod penodiad y Cynghorydd Linda Evans yn Aelod o'r Bwrdd Gweithredol dros Dai i'w gadarnhau.

12. DERBYN ADRODDIAD BLYNYDDOL ARWEINYDD Y CYNGOR

[NODER: Yr oedd y Cynghorydd K. Madge wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach.]

Cyflwynodd yr Arweinydd ei adroddiad blynyddol, a rhoddwyd copïau ohono yn ystod y cyfarfod, a oedd yn edrych yn ôl ar lwyddiannau'r Cyngor dros y 12 mis diwethaf. Fodd bynnag roedd yr adroddiad ychydig yn wahanol eleni, oherwydd yn ogystal â bod yn ddiwedd blwyddyn y Cyngor, roedd hefyd yn ddiwedd tymor pum mlynedd y Cyngor.

Roedd nifer o Gynghorwyr a fu'n gwasanaethu am gyfnod hir wedi ymddeol yn ystod yr etholiad diweddar ac roedd cyfnodau swyddi aelodau eraill wedi dirwyn i ben. Cyfeiriodd at eu hawydd i gynrychioli eu cymunedau lleol a rhoddodd ganmoliaeth iddynt am eu cyfraniad at waith y Cyngor dros y blynyddoedd. Rhoddodd deyrnged benodol i'r Cynghorydd Meryl Gravell am ei hymrwymiad a'i hymroddiad i'r Cyngor a'i dyhead diffuant i wneud Sir Gaerfyrddin yn lle gwell i'w thrigolion oll.

Cyfeiriodd at y ddau addewid pendant a wnaeth pan ddaeth yn Arweinydd sef y byddai'n canolbwyntio ar adfywio ledled y sir ac yn amddiffyn gwasanaethau rhengflaen. Roedd y Bwrdd Gweithredol wedi cefnogi'n llwyr ei weledigaeth ar gyfer y sir a diolchodd iddynt am eu cyfraniad at yr hyn a fu'n flwyddyn lwyddiannus iawn i'r Cyngor, a llwyddwyd i gyflawni hyn wrth wynebu toriadau llym o ran gwariant cyhoeddus gan lywodraethau Cymru a'r DU.

Yn ôl yr Arweinydd uchafbwynt y flwyddyn ddiwethaf yn ddiamheuaeth oedd sicrhau Bargen Ddinesig Bae Abertawe. Hwn yw'r buddsoddiad mwyaf erioed yn Ne-orllewin Cymru. Bydd Sir Gaerfyrddin yn elwa ar dri phrosiect penodol: Y Pentref Llesiant a Gwyddorau Bywyd yn Llanelli, prosiect diwydiant creadigol Yr Egin yng Nghaerfyrddin, a menter sgiliau a thalentau a fydd yn helpu i ddatblygu sgiliau ar gyfer y rhanbarth cyfan.

Cyfeiriodd at y ffaith fod y Cyngor dros y 12 mis diwethaf wedi:-

- Buddsoddi miliynau o bunnoedd mewn prosiectau cyffrous i greu cannoedd o swyddi sy'n talu'n dda er mwyn helpu i gadw ein pobl ifanc yn ein sir;
- Lansio rhaglen 1,000 o dai fforddiadwy, yn cynnwys adeiladu 60 o dai Cyngor;
- Cadw'r cynnydd yn y Dreth Gyngor i 2.5%;
- Diogelu ysgolion rhag toriadau go iawn i gyllid;
- Diogelu'r Gwasanaethau Cymdeithasol a chanfod arian ychwanegol ar gyfer atgyweiriadau hanfodol i briffyrdd;
- Rhoi codiad cyflog haeddiannol iawn o 2.6% i'n staff sydd ar y cyflogau isaf.

Bydd dau ddigwyddiad yn ystod y flwyddyn ddiwethaf yn cael effaith sylweddol a hirhoedlog ar lywodraeth leol yng Nghymru. Yn y lle cyntaf, roedd y Gweinidog Llywodraeth Leol wedi colli ei sedd yn Etholiadau'r Cynulliad ym mis Mai 2016, a roddodd derfyn sydyn ar y cynnig i aildrefnu llywodraeth leol a chyflwynwyd yn hytrach llawer mwy o bwyslais ar gydweithio rhwng cynghorau. Mae Sir Gaerfyrddin wedi derbyn y cysyniad hwn yn llawn ac mae llwyddiant Bargaen Ddinesig Bae Abertawe yn adrodd cyfrolau ynghylch pa mor benderfynol ydym o weithio'n glos gydag awdurdodau cyfagos. Yn ail oedd penderfyniad pobl Prydain i adael yr Undeb Ewropeaidd. Mae Cyngor Sir Gaerfyrddin wedi elwa'n fawr iawn ar gyllid gan yr UE ers blynnyddoedd lawer, ac mae canlyniad refferendwm y llynedd yn debygol o'n gadael â diffyg cyllid. Bydd yn rhaid i ni aros i weld a wnaiff llywodraeth San Steffan gadw at ei haddewid i lenwi'r bwlch.

Dywedodd yr Arweinydd ei fod yn falch o'r hyn a gyflawnwyd yn Sir Gaerfyrddin yn ystod y ddwy flynedd, fodd bynnag, roedd llawer mwy i'w wneud ac roedd yn hyderus y byddai'r Bwrdd Gweithredol newydd yn ymgymryd â'r her ac yn symud ymlaen â'r gwaith o greu mwy o swyddi, codi safonau byw, darparu tai fforddiadwy a sicrhau bod ein cymunedau yn leoedd hyd yn oed yn well i fyw a gweithio.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Arweinydd am ei adroddiad a'i gyflwyniad ac estynnodd wahoddiad i Arweinydd y Grŵp Llafur, sef yr Wrthblaid, ymateb.

Diolchodd Arweinydd y Grŵp Llafur i Arweinydd y Cyngor am ei adroddiad. Estynnodd ei longyfarchiadau i'r Cyngor ar yr hyn sydd wedi'i gyflawni a chyfeiriodd at gyfraniad y weinyddiaeth flaenorol tuag at y llwyddiannau hynny. Rhoddodd ganmoliaeth i'r Prif Weithredwr a'r cyn-Gynghorydd Meryl Gravell ar lwyddiant cynllun Dinas Rhanbarth Bae Abertawe yn Llanelli a'r buddsoddiad a swyddi y byddai'r cynllun yn ei ddenu i'r ardal. Cyfeiriodd at bwysigrwydd y Cyngor yn dod mor wyrdd â phosibl a'r angen i weithio gyda'n gilydd ar y fenter hon. Gofynnodd i'r weinyddiaeth edrych yn ofalus ar unrhyw doriadau i'r gyllideb yn enwedig o ran addysg wrth i faint dosbarthiadau gynyddu'n aruthrol o gyflym.

Diolchodd y Cadeirydd i Arweinydd y Grŵp Llafur am ei ymateb ac estynnodd wahoddiad i Arweinydd y Grŵp Annibynnol roi ei sylwadau ar yr adroddiad.

Dywedodd Arweinydd y Grŵp Annibynnol fod adroddiad yr Arweinydd yn dwyn ynghyd yr holl waith rhagorol sy'n cael ei gyflawni gan yr Awdurdod. Ychwanegodd fod adfywio yn cymryd amser a swyddogaeth clymblaid yw sicrhau bod pethau yn symud ymlaen. Cyfeiriodd at y ffaith y byddai adroddiad o'r fath yn anodd i Awdurdodau eraill ei gyflawni gan fod gennym ffordd wahanol iawn o weithio yn Sir Gaerfyrddin. Mae gennym weledigaeth ac rydym yn cadw at y weledigaeth

honno. Roedd yn cyfaddef bod heriau ond byddwn yn wynebu'r heriau hynny ac yn mynd i'r afael â rhain.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL nodi Adroddiad yr Arweinydd fel y cafodd ei gylchredeg yn ystod y cyfarfod.

13. PROTOCOL AR GYFER ENWEBU CADEIRYDD Y CYNGOR

Bu'r Cyngor yn ystyried adroddiad a oedd yn awgrymu protocol ar gyfer enwebu Cadeirydd y Cyngor ar gyfer cyfnod 2017/18 i 2022/23. Mae cael protocol ar waith yn cynorthwyo â'r paratoadau ar gyfer y Cyfarfod Blyneddol bob blwyddyn, gyda'r Cyngor yn cytuno ar enwebiadau yn ystod ei gyfarfod ym mis Ebrill (heblaw yn ystod blwyddyn etholiadau'r Cyngor Sir).

Roedd y Cyngor blaenorol wedi mabwysiadu protocol ar gyfer enwebu Cadeirydd y Cyngor hyd at Flwyddyn y cyngor 2017/18 ac os oedd y Cyngor yn penderfynu defnyddio protocol tebyg i'r un blaenorol, byddai'r enwebiadau fel a ganlyn:-

2017/18	Annibynnol (fel y cytunwyd yn y Cyngor ar 1 Mehefin)
2018/19	Plaid Cymru
2019/20	Llafur
2020/21	Annibynnol
2021/22	Plaid Cymru
2022/23	Llafur

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL mabwysiadu'r protocol ar gyfer enwebu Cadeirydd y Cyngor, fel y manylwyd arno uchod ar gyfer y cyfnod 2017/18 i 2022/23.

14. AELODAETH PWYLLGORAU CRAFFU, PWYLLGORAU RHEOLEIDDIO A PHWYLLGORAU ERAILL Y CYNGOR A PHENODI AELODAU I WASANAETHU ARNYNT

Bu'r Cyngor yn ystyried adroddiad ynghylch Aelodaeth y Pwyllgorau Craffu, y Pwyllgorau Rheoleiddio a Phwyllgorau Eraill y Cyngor ac ynghylch penodi aelodau i wasanaethu arnynt. Nodwyd y bod unrhyw newidiadau i aelodaeth a gafodd eu cynnig gan y grwpiau gwleidyddol yn cael eu hamlygu yn yr adroddiad.

Roedd yn ofynnol i'r Cyngor, yn unol â'i Gyfansoddiad, benodi aelodau i wasanaethu ar ei bwyllgorau, ac i ddyrannu'r seddi hynny fel eu bod yn adlewyrchu cyfansoddiad gwleidyddol y Cyngor yn ei gyfanrwydd.

Yn dilyn ystyried strwythur gwleidyddol newydd yr Awdurdod ac er mwyn sicrhau bod dyraniad llawr o seddi ar gael i'w dosbarthu ymysg y grwpiau gwleidyddol a'r aelodau heb gysylltiad pleidiol, argymhellwyd cynyddu'r cyfrifiad o ran dosbarthiad y seddi ar bwyllgorau o 1 i 167 (fel y cytunwyd gan y Cyngor blaenorol) i 168 gyda nifer y seddi ar gael ar Bwyllgorau Craffu yn cynyddu o 67 i 68. Argymhellwyd hefyd newid i nifer yr aelodau ar bwyllgorau rheoleiddio a phwyllgorau eraill er mwyn adlewyrchu cydbwysedd gwleidyddol newydd y Cyngor, gan sicrhau bod yr holl seddi yn cael eu dyrannu ar sail wleidyddol gytbwys, gyda nifer y seddi ar bwyllgorau hefyd yn cael eu dyrannu i adlewyrchu, cyhyd ag sy'n bosibl, cydbwysedd gwleidyddol y Cyngor yn ei gyfanrwydd.

Cafwyd yr enwebiadau canlynol gan Arweinydd y Grŵp Llafur ar gyfer swyddi gwag y pwyllgor a oedd yn weddill:-

- Y Cynghorydd John Prosser i wasanaethu ar Bwyllgor Cronfa Bensiwn Dyfed
- Y Cynghorydd John James i fod yn aelod dirprwyol ar y Panel Adolygu Tai
- Y Cynghorydd Louvain Roberts i wasanaethu ar y Pwyllgor Cynllunio

Nid oedd dim newidiadau o ran aelodaeth ychwanegol.

PENDERFYNWYD

14.1 cynyddu cyfanswm y seddau ar Bwyllgorau o 1 sef 167 i 168 o seddau;

14.2 yn dilyn mabwysiadu 14.1 uchod, cynyddu nifer y seddau ar Bwyllgorau Craffu o 67 i 68;

14.3 bod cyfansoddiad ac aelodaeth Pwyllgorau Rheoleiddio, Pwyllgorau Craffu a Phwyllgorau eraill ar gyfer Blwyddyn y Cyngor 2017/18, fel y nodwyd yn Atodiad 1 yr adroddiad yn cynnwys yr enwebiadau uchod gan y Grŵp Llafur yn cael eu cymeradwyo.

15. PENODI CADEIRYDDION AC IS-GADEIRYDDION PWYLLGORAU / PANELAU CANLYNOL Y CYNGOR AM FLWYDDYD Y CYNGOR 2017/18

Rhoddodd y Cyngor ystyriaeth i'r enwebiadau oedd wedi dod i law ar gyfer penodi Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion y Pwyllgorau am Flwyddyn y Cyngor 2017/18.

Er mwyn cael enwebiadau ar gyfer Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Pwyllgorau

PENDERFYNWYD atal Rheol Gweithdrefn y Cyngor 4 (2) er mwyn ystyried yr enwebiadau ar gyfer Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Pwyllgorau ar gyfer blwyddyn y cyngor 2017/18.

Ni chafwyd yr un enwebiadau arall ac felly

PENDERFYNWYD HEFYD bod y canlynol yn cael eu penodi'n Gadeiryddion ac yn Is-gadeiryddion y Pwyllgorau Rheoleiddio, y Pwyllgorau Craffu, a'r Pwyllgorau a'r Panelau Eraill am Flwyddyn y Cyngor 2017/18:-

<u>Y PWYLLGOR / PANEL</u>	<u>Y CADEIRYDD</u>	<u>IS-GADEIRYDD</u>
Y Pwyllgor Craffu - Cymunedau	Y Cynghorydd S.L.Davies	Y Cynghorydd J.K.Howell
Y Pwyllgor Craffu - Addysg a Phlant	Y Cynghorydd D. Price	Y Cynghorydd E.G.Thomas
Y Pwyllgor Craffu - Diogelu'r Cyhoedd a'r Amgylchedd	Y Cynghorydd J.D. James	Y Cynghorydd A. Davies
Y Pwyllgor Craffu - Polisi Ac Adnoddau	Y Cynghorydd A.G.Morgan	Y Cynghorydd D.E.Williams
Y Pwyllgor Craffu - Gofal Cymdeithasol ac Iechyd	Y Cynghorydd G.Thomas	Y Cynghorydd I.W.Davies
Pwyllgor Apêl	Y Cynghorydd J.K.Howell	Y Cynghorydd S.M. Allen
Pwyllgor Penodi "A" – Cyfarwyddwyr	Y Cynghorydd E.Dole	Y Cynghorydd L.M. Stephens
Pwyllgor Penodi "A" - Penaethiaid Gwasanaeth	Y Cynghorydd L.M. Stephens	Y Cynghorydd E.Dole
Pwyllgor y Gwasanaethau Democrataidd	Y Cynghorydd R.James	Y Cynghorydd W.T.Evans
Y Pwyllgor Cynllunio	Y Cynghorydd A. Lenny	Y Cynghorydd H.I.Jones
Y Pwyllgor Trwyddedu	Y Cynghorydd E.G.Thomas	Y Cynghorydd D.E.Williams
Y Pwyllgor Penodi Aelodau	Y Cynghorydd A.D.T. Speake	Y Cynghorydd W.R.A. Davies
Y Panel Adolygu Tai	Y Cynghorydd G.B.Thomas	Y Cynghorydd I.W.Davies
Y Panel Buddsoddi	Y Cynghorydd D.E.Williams	Dim angen

16. NEWIDIADAU I GYFANSODDIAD Y CYNGOR

[NODER: Yr oedd y Cynghorydd A.D.T. Speake wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach.]

Dywedwyd wrth y Cyngor ei fod yn ofynnol yn ôl Rheoliadau Maint a Chyfansoddiad Pwyllgorau Awdurdodau Cynllunio Lleol (Cymru) 2017 a ddaeth i rym ar 5 Ebrill 2017, i Pwyllgorau Cynllunio yng Nghymru cael eu strwythuro a'u gweithredu yn unol â'r gofynion canlynol:-

- Rhaid i'r Pwyllgor Cynllunio gynnwys heb fod yn llai nag 11 aelod a heb fod yn fwy na 21 aelod, ond ni ddylai fod yn fwy 50% o Aelodau'r Awdurdod (wedi'i dalgrynnu i'r rhif cyfan agosaf);
- Pan fo mwy nag un aelod etholedig, dim ond un aelod all wasanaethau ar y Pwyllgor Cynllunio, er mwyn caniatáu i aelodau eraill y ward i gyflawni'r rôl gynrychioladol ar gyfer buddiannau'r gymuned leol.

Yn ogystal yn ôl Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Rheolau Sefydlog) (Cymru) (Diwygio) 2017 a ddaeth i rym ar 5 Mai, 2017, mae'r canlynol yn ofynnol:-

- Rhaid i bob cyfarfod o'r Pwyllgor Cynllunio gael cworwm o 50% i wneud penderfyniadau; ac
- nid oes hawl defnyddio aelodau dirprwyol.

Bydd methu â chadw at ofynion y rheoliadau uchod yn effeithio ar ddilysrwydd penderfyniadau a wneir gan y Pwyllgor Cynllunio. Roedd felly'n hanfodol i ddiwygio cyfansoddiad y Cyngor er mwyn sicrhau bod y Pwyllgorau Cynllunio yn cael eu penodi yn unol â'r gofynion hyn cyn gwneud penderfyniadau.

Dywedwyd wrth y Cyngor hefyd yn gyfansoddiadol, cyfrifoldeb y Cyngor oedd mabwysiadu Cynllun Lwfansau'r Cynghorwyr ond bellach y Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol sy'n dynodi'r cyfansymiau i'w talu gyda'r nod o ddarparu fframwaith cenedlaethol cyson o ran cydnabyddiaeth i gynghorwyr. Bu'r Cyngor yn ystyried newidiadau ar gyfer 2017/18 yn ystod ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 26 Ebrill, 2017 (cofnod 9.1). Atodwyd copi i'r adroddiad, er mwyn ei ystyried, o'r Cynllun Lwfansau a fabwysiadwyd gan y Cyngor ar gyfer 2016/17 a ddiwygiwyd er mwyn ei weithredu ar gyfer blwyddyn y cyngor 2017/18.

Roedd yr adroddiad hefyd yn cynnwys diwygiadau ychwanegol er mwyn adlewyrchu argymhellion y Gweithgor Adolygu'r Cyfansoddiad yn ystod ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 16 Rhagfyr 2016.

Cyfeiriwyd at RhGC 10.1 a, tra'n cefnogi'r ddarpariaeth hon, y farn oedd y dylid ei ddiwygio er mwyn atal rhagymadroddion hir mewn cyfarfodydd a gynigiwyd y gwelliant canlynol mewn ffurf ychwanegiad i RhGC 10.1: "Gellir cyflwyno cefndir neu rhagymadrodd weddol cryno gyda'r cwestiwn a fydd yn cael ei gyhoeddi ar agenda'r cyfarfod ond dim ond y cwestiwn ei hun a'r cwestiwn atodol gellir ei roi ar lafar."

PENDERFYNWYD

16.1 Diwygio Cyfansoddiad y Cyngor (rhannau 13.1, 4.1 a 5.2) i gynnwys y newidiadau i aelodaeth a maint Pwyllgorau Cynllunio a ddaeth i rym ar

5 Mai 2017; ac unrhyw newidiadau ychwanegol a argymhellwyd gan y Gweithgor Adolygu'r Cyfansoddiad;

- 16.2 Diwygio Rhan 4.5 (Rheolau Gweithdrefn Craffu) 5.6 (Protocol Cyfathrebu ag Aelod Etholedig) a RHan 4.1 – Rheol Gweithdrefn y Cyngor 22 (Ffilmio Cyfarfodydd) i ystyried ac egluro'r argymhellion a wnaed gan y Gweithgor Adolygu'r Cyfansoddiad;
- 16.3 Mabwysiadu Cynllun Cyflogau a Lwfansau Cynghorwyr ac Aelodau Cyfetholedig ar gyfer 2017/18 (Rhan 6.1);
- 16.4 Cymeradwyo unrhyw newidiadau angenrheidiol i'r Cyfansoddiad sy'n deillio o benderfyniadau a wnaed yn gynharach yn y cyfarfod;
- 16.5 Bod y Swyddog Monitro yn cael ei awdurdodi i wneud unrhyw fân newidiadau, cywiro gwallau teipio neu wallau drafftio a sicrhau bod yr holl groesgyfeiriadau yn y Cyfansoddiad yn gywir ac y rhoddir gwybod am y rhain i Weithgor Adolygu'r Cyfansoddiad pan fydd angen;
- 16.6 Cyfeirio'r newidiad arfaethedig i RhGC 10.1, fel y nodir uchod, i'r Gweithgor Adolygu'r Cyfansoddiad i'w ystyried a bod adroddiad yn dod yn ôl i'r Cyngor;
- 16.7 Heblaw am y diwygiadau uchod, mae'r Cyfansoddiad yn parhau'r un fath.

17. PENODI AELODAU I WEITHGOR TRAWSBLEIDIOL ADOLYGU'R CYFANSODDIAD AC I'R PANEL YMGYNGHOROL YNGHYLCH Y POLISI TÂL

Bu'r Cyngor yn ystyried enwebiadau a gafwyd o ran penodi aelodau i wasanaethu ar y Gweithgor Adolygu'r Cyfansoddiad a'r Panel Ymgynghorol ynghylch y Polisi Tâl.

PENDERFYNWYD ar y penodiadau canlynol:

Gweithgor/Panel Ymgynghorol	Cynrychiolwyr a Benodwyd
Gweithgor Adolygu'r Cyfansoddiad	Y Cynghorydd E. Dole Y Cynghorydd J.S. Edmunds Y Cynghorydd H.A.L. Evans Y Cynghorydd W.T. Evans Y Cynghorydd P. Hughes Griffiths Y Cynghorydd J.D. James Y Cynghorydd R. James Y Cynghorydd D.M. Jenkins Y Cynghorydd L.M. Stephens Y Cynghorydd J. Tremlett
Y Panel Ymgynghorol Ynghylch Y Polisi Tâl	Y Cynghorydd E. Dole Y Cynghorydd J.S. Edmunds Y Cynghorydd H.A.L. Evans Y Cynghorydd D.M. Jenkins Y Cynghorydd J.G. Prosser Y Cynghorydd L.M. Stephens

18. PENODI CYNRYCHIOLWYR I GYRFF ALLANOL

Bu'r Cyngor yn ystyried enwebiadau a gafwyd o ran penodi aelodau i wasanaethu ar y cyrff allanol y nodwyd isod.

PENDERFYNWYD ar y penodiadau canlynol:

Y Corff Allanol	Cynrychiolwyr a Benodwyd
Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog	Y Cynghorydd G. Davies Y Cynghorydd A. James
Panel Heddlu a Throsedd Dyfed-Powys	Y Cynghorydd J.K. Howell Y Cynghorydd T.J. Jones Y Cynghorydd E. Morgan
Awdurdod Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru	Y Cynghorydd J.M. Charles Y Cynghorydd D.C. Evans Y Cynghorydd K. Madge Y Cynghorydd E.G. Thomas Y Cynghorydd D.E. Williams

---

CADEIRYDD

DYDDIAD